Addendum Nota van zienswijzen aanvraag om een omgevingsvergunning voor "Zonnepark De Bergen"

Inleiding

Met ingang van 28 juli 2023 heeft het ontwerpbesluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Hiervan is middels een gemeentelijke publicatie mededeling gedaan in het Gemeenteblad (2023, 324591).

In de Nota van zienswijzen zijn 23 ingekomen zienswijzen samengevat weergegeven en beantwoord. Twee zienswijzen – die inhoudelijk gelijk zijn aan zienswijzen die samengevat zijn weergegeven en beantwoord in de Nota van zienswijzen – zijn abusievelijk niet opgenomen in de Nota van zienswijzen. Het gaat om de volgende twee zienswijzen:

	Naam:	Corsa-kenmerk	Datum ontvangst:	Pagina's
24.	Bewoner 15	23ZD06564	18 augustus 2023	2
25.	ZLTO	23ZD07293	15 september 2023	3

In dit addendum zijn deze zienswijzen alsnog samengevat weergegeven en beantwoord. Dit addendum maakt integraal deel uit van de Nota van zienswijzen en de (definitieve) besluitvorming over Zonnepark De Bergen.

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING:

24. Zienswijze bewoner 15

1. ***Zon op dak en zonneladder***
   In het Klimaatakkoord is afgesproken dat eerst gekeken moet worden om zonnepanelen zoveel mogelijk op gebouwen te leggen, voordat zonneparken kunnen worden toegestaan. Volgens de zonneladder geldt dat zon op landbouwgronden op de laagste trede is opgenomen en daardoor de minst gewenste keuze is als locatie voor zonnepanelen. Dat blijkt ook uit de Zonnebrief van de minister voor Klimaat en Energie van 6 juli 2023.

2. ***Schadelijkheid voor de bodem***
   De realisering van een zonnepark is schadelijk voor de bodem. Dat volgt uit onderzoek van de Wageningen Universiteit. Ook kan het zonnepark bodemverontreiniging veroorzaken.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 15

1. ***Zon op dak en zonneladder***
   De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO2 uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak. Dit is nader toegelicht op pagina's 9 en 10 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

   Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:
   - door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
   - binnen Stedelijk gebied;
   - door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
   - op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

   Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit.

   De initiatiefnemer van Zonnepark De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd over de zonneladder. Deze onderbouwing is weergegeven in paragraaf 2.2.3 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

2. ***Schadelijkheid voor de bodem***
   Uit onderzoeken van onder meer Wageningen University & Research (WUR) blijkt dat er geen wetenschappelijke consensus is over de vraag of de realisatie van een zonnepark een positief of juist een negatief effect heeft op de bodem, de biodiversiteit en het landschap. Volgens de WUR hangen de effecten van het zonnepark af van de opstelling en landschappelijke inpassing van het park.

   Uit de onderzoeken die in het kader van het Zonnepark De Bergen zijn uitgevoerd, en uit de onafhankelijke herbeoordeling door Royal Haskoning DHV, blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast, maar juist dat deze zal worden versterkt. Dit is nader toegelicht op pagina 16 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen.

   De grond blijft vruchtbaar, aangezien er kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. De panelen staan ver genoeg uit elkaar (zowel in zuid-opstelling: 1,6-3 meter tussenruimte als oost-west opstelling met 2 meter tussenruimte) om regenwater door te laten. Ook kan natte natuur (door verlaging maaiveld op een aantal plekken) zich ontwikkelen.

Uit de zienswijze blijkt niet dat het aspect ‘bodembescherming’ aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg staat. De zienswijze geeft bovendien geen aanleiding voor het oordeel dat een (theoretische) kans op uitloging van stoffen of metalen zodanig zal zijn, dat dit de chemische kwaliteit van het (grond)water op een onaanvaardbare wijze zal aantasten. Hierbij geldt dat de initiatiefnemer (door middel van de vergunningvoorschriften) gehouden zal zijn om de bodem terug te brengen in de staat voorafgaand aan vergunningverlening. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

25. ZLTO

1. ***Agrarische structuur***
   In het kader van de ruimtelijke inpasbaarheid van zonnevelden dient ook gekeken te worden naar de gevolgen van een zonneparkproject voor de agrarische structuur in een gebied.

2. ***Zonneladder***
   De zonneladder uit de provinciale Interim omgevingsverordening moet toegepast worden.

3. ***Noodzaak***
   Niet zou zijn gebleken dat zonnevelden nodig zijn in aanvulling op “zon op dak”.

4. ***Netcapaciteit***
   Door de realisering van Zonnepark De Bergen zou onvoldoende netcapaciteit overblijven voor “zon op dak”.

5. ***Bodemkwaliteit***
   Zonnepark de Bergen heeft negatieve gevolgen voor het bodemleven, en daarmee ook voor de landbouwkundige kwaliteit en het toekomstig agrarisch gebruik van het projectgebied.

Reactie gemeente op zienswijze ZLTO

1. ***Agrarische structuur***
   Aangezien de grondeigenaar stopt met agrarische bedrijfsvoering in het projectgebied is er ruimte voor een nieuwe functie. In dit geval heeft de grondeigenaar, een agrariër, zelf gekozen om zijn landbouwgronden ter beschikking te stellen voor (tijdelijke) winning van hernieuwbare energie. Hierbij geldt dat een deel van het plangebied in agrarisch gebruik blijft als boomgaard (1,4 ha).

   De vruchtbaarheid van de bodem zal niet afnemen, doordat kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. Na de ontmanteling van het zonnepark is de bodem naar alle waarschijnlijkheid vruchtbaar genoeg om eventueel opnieuw te kunnen worden ingezet voor agrarisch gebruik. De ontwikkeling van de vegetatie en bodemkwaliteit zullen gedurende de exploitatie worden gemonitord, te beginnen met een nulmeting. Dit is nader toegelicht op pagina's 11 en 12 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

   Verder geldt dat het projectgebied deel uitmaakt van het 'zandgebied' rondom Terheijden. Dit gebied is niet het meest geschikte landschapstype is voor extensieve landbouw.

   De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. ***Zonneladder***
   De zienswijze heeft betrekking op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

   - door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
   - binnen Stedelijk gebied;
   - door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
   - op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

   Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. De initiatiefnemer van Zonnepark De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd. Deze onderbouwing is weergegeven in paragraaf 2.2.3 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

3. ***Noodzaak***
   De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO2 uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak. Dit is nader toegelicht op pagina's 9 en 10 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

   De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. ***Netcapaciteit***
   Een Aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

   Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog, dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond.

Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. In de zienswijze is bovendien niet aannemelijk gemaakt dat een aansluiting van Zonnepark De Bergen zal betekenen dat elders zon op dak niet kan aansluiten op het elektriciteitsnet.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Bodemkwaliteit

Uit onderzoeken van onder meer Wageningen University & Research (WUR) blijkt dat er geen wetenschappelijke consensus is over de vraag of de realisatie van een zonnepark een positief of juist een negatief effect heeft op de bodem, de biodiversiteit en het landschap. Volgens de WUR hangen de effecten van het zonnepark af van de opstelling en landschappelijk inpassing van het park.

Uit de onderzoeken die in het kader van Zonnepark De Bergen zijn uitgevoerd, en uit de onafhankelijke herbeoordeling door Royal Haskoning DHV, blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast, maar juist dat deze zal worden versterkt. Dit is nader toegelicht op pagina 16 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen.

De grond blijft vruchtbaar, aangezien er kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. De panelen staan ver genoeg uit elkaar (zowel in zuid-opstelling: 1,6-3 meter tussenruimte als oost-west opstelling met 2 meter tussenruimte) om regenwater door te laten. Ook kan natte natuur (door verlaging maaiveld op een aantal plekken) zich ontwikkelen.

Uit de zienswijze blijkt niet dat het aspect ‘bodembescherming’ aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg staat. Hierbij geldt dat de initiatiefnemer (door middel van de vergunningvoorschriften) gehouden zal zijn om de bodem terug te brengen in de staat voorafgaand aan vergunningverlening. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.